

Popularnonaukowy opis projektu

Należy podać cel projektu, opisać jakie badania realizowane będą w projekcie oraz podać powody podjęcia danej tematyki badawczej

Celem projektu jest zbadanie na bazie jakich założeń powstały w Polsce pierwsze alternatywne szkoły społeczne, kto je zakładał, z jakich pobudek i w jaki sposób zmieniały się przed 25 lat polskiej demokracji. Z moich wstępnych badań wynika, że środowiska zakładające szkoły skupione były wokół nowatorskich idei społecznych, dlatego warto przyjrzeć się także jaką wizję człowieka niosły ze sobą założenia przyświecające tym szkołom, a tym samym zastanowić się jaka była ich wizja jednostki w nowym systemie polityczno-społecznym. Szczególnie chciałabym zwrócić uwagę na szkołę waldorfską założoną w Warszawie w 1992 roku przez grupę antropozofów, rodziców i młodych nauczycieli zainspirowanych zachodnią pedagogiką Rudolfa Steinera. Pedagogika waldorfska wyrasta z idei antropozoficznych, w Polsce jednak w znamienny sposób wpisała się w specyfikę kultury przełomu demokratycznego i dla wielu zaczęła stanowić interesującą propozycję na niestabilne czasy. Chciałabym przeprowadzić wywiady etnograficzne wśród osób zaangażowanych w powstawanie szkoły, aby zbadać jej globalne funkcjonowanie – zobaczyć jakie nowe elementy dodawano, jak wpisywano je w „waldorfski charakter”. Chciałabym również zgromadzić wypowiedzi absolwentów i przeanalizować gdzie i w jaki sposób pisano i dyskutowano o szkołach waldorfskich, oraz przeprowadzić obserwację uczestniczącą w szkole polskiej i niemieckiej. Ponieważ w latach 90. powstało wiele szkół społecznych, a temat ten był szeroko dyskutowany, proponuję wpisanie mojego przedmiotu badań w pedagogiczny ruch społeczny, rozwiązujący się głównie za sprawą Społecznego Towarzystwa Oświatowego. Dlatego kontekstowo badam również inne szkoły które wyrosły ze środowisk noszących znamiona ruchów społecznych w PRL (środowiska kontrkulturowe, środowisko psychologów humanistycznych, Solidarność). Powodem wyboru tematu jest chęć zbadania roli edukacyjnych ruchów społecznych i ich szkół w Polsce czasów przełomu demokratycznego i ich wpływ na rozwój polskiej demokracji.